

SALVEAZĂ VIETȚI: Igiena Mâinilor

5 mai 2019
INFORMARE

DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ NEAMȚ

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

INSTITUTUL NAȚIONAL
DE SĂNĂTATE PUBLICĂ

CENTRUL NAȚIONAL DE EVALUARE ȘI
PROMOVARE A STĂRII DE SĂNĂTATE

CENTRUL REGIONAL DE
SĂNĂTATE PUBLICĂ TIMIȘOARA

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Cuprins:

- a) Date despre dinamica și nivelul fenomenului în România, în context european;
- b) Informații despre factorii de risc, boală (grupuri populaționale la risc, prevenire, semne, simptome, tratament, posibile intervenții și servicii disponibile);
- c) Politici și programe naționale

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

CONTEXTUL

Campania mondială anuală „SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor”, coordonată de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), a fost lansată în anul 2009 și este o extensie a Primului Apel Global pentru Siguranța Pacienților:

„Îngrijirile Curate sunt Îngrijiri mai Sigure”

Campania a fost concepută pentru sprijinirea profesioniștilor din domeniul sănătății și reprezintă un efort major la nivel mondial pentru a îmbunătăți igiena mâinilor în cadrul îngrijirilor pentru sănătate.

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

10 motive pentru care se recomandă să faceți parte din programul OMS „Îngrijirile Curate sunt Îngrijiri mai Sigure”

1. Igiena mâinilor la momentul potrivit, salvează vieți.
2. Igiena mâinilor în contextul îngrijirilor pentru sănătate, a salvat milioane de vieți în ultimii ani.
3. Igiena mâinilor este un indicator de calitate al sistemelor de sănătate sigure.
4. Problemele din cadrul îngrijirilor pentru sănătate, așa cum sunt infecțiile nosocomiale, care sunt de multe ori invizibile, dar cu toate acestea încă se produc, sunt provocări politice și sociale pe care trebuie să le abordăm acum.
5. Infecțiile pot fi prevenite printr-o igienă corespunzătoare a mâinilor, iar efectele nocive asupra pacientului și cadrului medical pot fi evitate cu < 10 dolari.
6. Tehnologia de salvare a vieții la prețuri accesibile este disponibilă! Soluția alcoolică pentru igiena mâinilor poate preveni Infecțiile Asociate Asistenței Medicale (IAAM) și milioane de decese în fiecare an.

ÎNGRIJIREA CURATA PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019

#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

10 motive pentru care se recomandă să faceți parte din programul OMS „Îngrijirile Curate sunt Îngrijiri mai Sigure”

7. Eticheta **#handhygiene** există în *mass-media*, ceea ce înseamnă că este un subiect universal, fie din cauza IAAM, fie a infecțiilor foarte grave, cum ar fi Ebola.
8. Integrarea momentelor specifice ale igienei mâinilor în fluxul de lucru al cadrelor medicale facilitează lucrul bine făcut în fiecare minut, în fiecare oră, în fiecare zi.
9. Prevenirea infecțiilor stă la baza consolidării sistemelor de sănătate. Igiena mâinilor stă la baza tuturor intervențiilor, indiferent dacă este vorba de utilizarea unui dispozitiv invaziv, îngrijirea unei plăgi chirurgicale sau administrarea unei injecții.
10. Interesul a început să crească odată cu „SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor”, o campanie globală de succes care promovează integrarea corespunzătoare a igienei mâinilor în cadrul îngrijirilor acordate pacienților.

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

Înregistrați-vă acum!

Spitalele și alte unități sanitare care doresc să-și îmbunătățească controlul infecțiilor, sunt invitate să se înregistreze pentru „SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor” la următoarea adresă:

www.who.int/gpsc/5may/register/en/

Dacă sunteți înregistrați deja, nu este nevoie să vă înregistrați din nou în fiecare an!

Pentru mai multe informații se poate utiliza următoarea adresă de e-mail:

savelives@who.int

OMS: <https://www.who.int/infection-prevention/campaigns/ipc-global-survey-2019/en/>

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Dacă vă înregistrați:

- Veți face parte dintr-o mișcare mondială pentru îmbunătățirea igienei mâinilor și veți fi recunoscuți de OMS.
- Vă veți alătura unei rețele de țări care s-au angajat deja să susțină campaniile pentru igiena mâinilor.
- Veți fi unul dintre liderii care ajută la prevenirea infecțiilor nosocomiale; astfel, veți salva multe vieți.
- Veți obține sprijin pentru a transforma un angajament în acțiuni la nivelul îngrijirilor furnizate pacienților.
- Veți avea posibilitatea să vă comunicați cunoștințele și succesele.
- Vă puteți demonstra angajamentul de a face din siguranța pacienților **PRIORITATEA Nr. 1.**

https://www.who.int/infection-prevention/campaigns/clean-hands/registration_update/en/

**ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE**

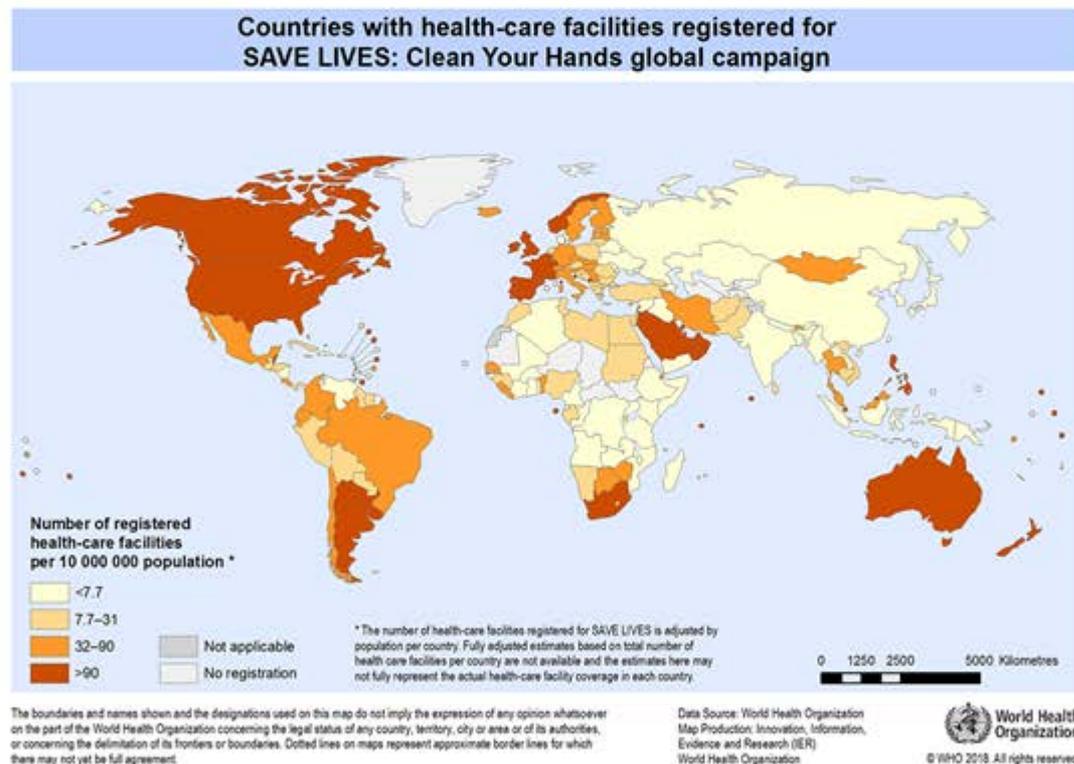
5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Până la data de 21 mai 2018, un număr de **21372 spitale** și alte unități sanitare din **180 de țări** și-au înregistrat angajamentul privind igiena mâinilor în cadrul campaniei globale „SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor”.

Țări cu unități sanitare înregistrate pentru campania mondială „SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor”

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

În Regiunea Europeană a OMS sunt înregistrate 6441 de unități sanitare din 47 de țări.

Austria – 12; Italia – 288; **România – 27**; Marea Britanie – 778; Bulgaria – 16; Spania – 738

Serbia – 64; Germania – 710; Ungaria – 63; Franța – 2774

Evoluția înregistrării unităților sanitare pentru campania mondială „SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor” în 6 țări europene pentru perioada 2015-2017

Țara	2015	2016	2017	2018
România	11	13	17	27
Bulgaria	14	15	15	16
Ungaria	58	59	61	63
Italia	270	277	283	288
Marea Britanie	581	662	718	778
Franța	2745	2758	2765	2774

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019

#HandHygiene

Infecțiile Asociate Asistenței Medicale (IAAM) în lume

- La fiecare 100 pacienți spitalizați în orice moment dat, 7 pacienți din țări dezvoltate și 10 pacienți din țări în curs de dezvoltare vor dobândi cel puțin o IAAM.
- Povara endemiei prin IAAM este semnificativ mai mare în țările slab- și mediu dezvoltate față de țările dezvoltate, în special la pacienții internați în unități de terapie intensivă și neonatologie.
- În orice moment dat, prevalența IAAM în țări dezvoltate variază între 3,5% și 12%.
- În orice moment, prevalența IAAM în țări slab - și mediu-dezvoltate este de 5,7% - 19,1%.
- ECDC raportează o prevalență medie de 7,1% în țările UE/SEE.
- ECDC estimează că, în fiecare an, în Europa, 4131000 pacienți sunt afectați de 4544100 episoade de IAAM.
- IAAM sunt responsabile anual de 37000 decese în Europa/ 99000 decese în SUA.

Sursa: OMS

[OMS https://www.who.int/gpsc/country_work/gpsc_ccisc_fact_sheet_en.pdf](https://www.who.int/gpsc/country_work/gpsc_ccisc_fact_sheet_en.pdf)

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019

#HandHygiene

Date despre dinamica și nivelul IAAM în România

Analiza raportării statistice a infecțiilor asociate asistenței medicale în România se face pe baza datelor comunicate de spitalele publice și private, cu excepția celor aparținând rețelelor speciale de asistență medicală; incidența calculată pentru anul 2016 a fost de 0,44%. Rezultatele înregistrate pentru anii **1995-2016** indică un nivel extrem de scăzut al incidenței acestor infecții, din cauza subraportării și subdiagnosticării acestui tip de infecție în spitalele din România.

Sursa: INSP-CNSCBT Raportul CARMIN-ROM 2016

Numărul IAAM raportate în anul 2017 a fost de 19607 cazuri, dintre care cele mai multe digestive (8019), respiratorii (3549), urinare (2568) și de plagă chirurgicală (2297). Numărul de septicemii dobândite în spitale a fost de 1304 cazuri. Cele mai multe cazuri de IAAM au fost raportate de municipiul București (5246 cazuri) și județele Iași (2469 cazuri), Cluj (1720 cazuri) și Timiș (1524).

Sursa: INSP-CNSISP Buletin informativ 2017

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Informații despre factorii de risc, boală (grupuri populaționale la risc, prevenire, semne, simptome, tratament, posibile intervenții și servicii disponibile)

Infecțiile asociate asistenței medicale (IAAM)

sau “Infecțiile nosocomiale” sau “Infecțiile de spital”,

afectează pacienții într-un spital sau altă unitate de îngrijire medicală, și nu erau prezente sau în incubatie la momentul internării.

Acestea includ și infecțiile dobândite de pacienți în spital, dar care apar după externare, precum și infecțiile ocupaționale la personalul medico-sanitar.

Care este impactul IAAM?

IAAM duce la suferință suplimentară și costuri ridicate pentru pacienți și familii aparținătoare. Infecțiile prelungesc spitalizarea, duc la dizabilitate de lungă durată, cresc rezistența la antimicrobiene (RAM), reprezintă o povară masivă suplimentară pentru sistemele de sănătate, generează costuri mari pentru pacienți și familii și duc la decese care puteau fi evitate.

Sursa: OMS

https://www.who.int/gpsc/country_work/gpsc_ccisc_fact_sheet_en.pdf

**ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE**

5 mai 2019

#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Informații despre factorii de risc, boală (grupuri populaționale la risc, prevenire, semne, simptome, tratament, posibile intervenții și servicii disponibile)

Unii factori de risc sunt prezenți indiferent de resursele disponibile:

- Utilizare prelungită și inadecvată a dispozitivelor invazive și a antibioticelor;
- proceduri sofisticate de mare risc;
- imuno-supresie și alte stări grave cu care se prezintă pacientul;
- aplicare insuficientă a precauțiilor standard și a celor de izolare.

Unii factori de risc sunt specifici unităților cu resurse limitate:

- condiții inadecvate de igienă și eliminare a deșeurilor de spital;
- infrastructură deficitară;
- echipament insuficient;
- personal medico-sanitar și de întreținere insuficient;
- supraaglomerare;
- cunoaștere și aplicare insuficiente a măsurilor de bază pentru controlul infecțiilor;
- lipsă de proceduri;
- lipsă de cunoaștere a măsurilor de siguranță a injecțiilor și a transfuziilor de sânge;
- absența instrucțiunilor și politicilor locale și naționale.

**ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE**

5 mai 2019

#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Multe măsuri de prevenire și control al infecțiilor, cum sunt igiena adecvată a mâinilor și aplicarea corectă a precauțiilor de bază în timpul procedurilor invazive, sunt simple și ieftine, dar necesită responsabilitatea personalului medico-sanitar și schimbare de comportament.

Apeluri OMS la acțiune

- **Pentru profesioniștii din domeniul sănătății:** "Mențineți îngrijirea curată – este în mâinile voastre"
- **Pentru managerii unităților sanitare:** "Unitatea pe care o conduceți respectă standardele OMS de control al IAAM și de igienă a mâinilor? Participați la studiul OMS 2019 și acționați!"
- **Pentru coordonatorii programelor de Prevenirea și Controlul Infecțiilor:** "Monitorizați standardele de prevenirea și controlul infecțiilor – acționați și îmbunătățiți practicile."
- **Pentru Ministerul Sănătății:** "În țara dumneavoastră sunt respectate standardele de prevenirea și controlul infecțiilor? Monitorizați și acționați pentru realizarea acoperirii universale cu servicii medicale de calitate."
- **Pentru grupurile de susținere pentru pacienți:** "Solicitați îngrijiri curate – este dreptul vostru."

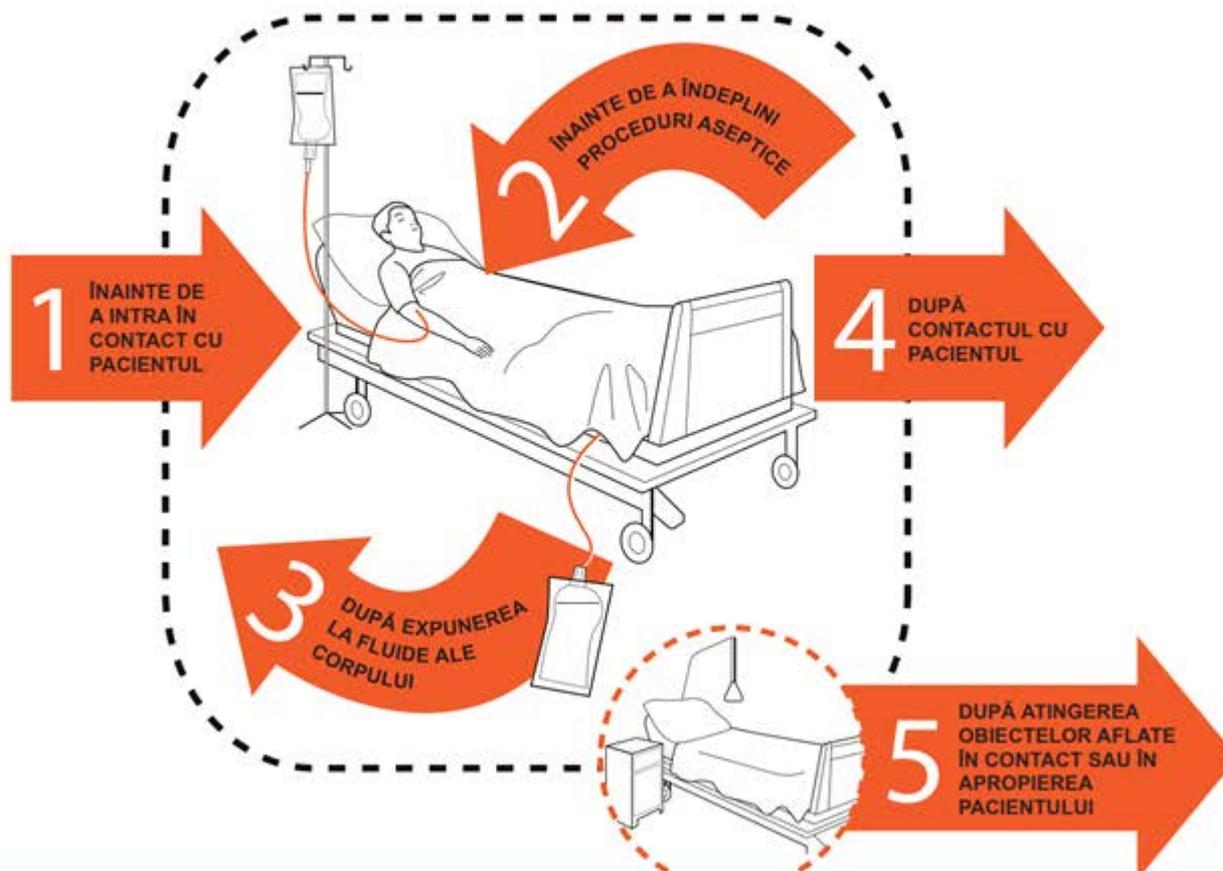
ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

5 MOMENTE IMPORTANTE PENTRU IGIENA MÂINILOR

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

Noutăți de la Consiliul UE

Președinția Consiliului UE deținută de România urmărește să întărească abordarea “One Health” a Europei de combatere a rezistenței antimicrobiene (RAM).

Țara noastră a găzduit o întâlnire la nivel înalt în perioada 28 februarie - 1 martie 2019, pentru a determina pașii de urmat spre o regiune UE cu cele mai bune practici în combaterea RAM.

Pe plan mondial, 700000 de persoane mor în fiecare an prin infecții rezistente la antibiotice. În Uniunea Europeană (UE) și Spațiul Economic European (SEE), prin IAAM sunt amenințate în fiecare an viețile a 33000 de pacienți.

Identificarea priorităților și pașilor următori pentru combaterea RAM în Europa

România a identificat 3 obiective legate de RAM:

- De a îmbunătăți calitatea măsurilor de Prevenirea și Controlul Infecțiilor (PCI) și de a optimiza utilizarea antimicrobienulelor în sectoarele de sănătate umană, animală și de mediu;
- De a întări implementarea planurilor naționale de acțiune ale programului One Health;
- De a încuraja solidaritatea între țări, pentru conlucrare în combaterea RAM.

OMS Europa: <http://www.euro.who.int/en/countries/romania/news/news/2019/3/romanian-eu-presidency-aims-to-strengthen-europes-one-health-approach-to-fighting-antimicrobial-resistance>

**ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE**

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Politici și programe naționale

Hotărâre Nr. 1028 din 18 noiembrie 2014 privind aprobarea Strategiei Naționale de Sănătate (SNS) 2014 - 2020 și a Planului de acțiuni pe perioada 2014 - 2020 pentru implementarea Strategiei Naționale

OG.2. Reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile, a impactului lor la nivel de individ și societate

OS 2.1. Întărirea capacității sistemului național de supraveghere a bolilor transmisibile prioritare, de alertare rapidă și răspuns coordonat

- realizarea de studii de prevalență și analize a indicatorilor de rutină pentru îmbunătățirea eficacității supravegherii și controlului infecțiilor nosocomiale și a riscurilor ocupaționale biologice la personalul medical; Elaborare de metodologii și planuri de acțiune
- efectuarea de studii/analize pentru îmbunătățirea eficacității supravegherii și controlului infecțiilor nosocomiale; revizuire/elaborare de metodologii conform necesității de îmbunătățire a supravegherii controlului infecțiilor nosocomiale, în scopul creșterii calității serviciilor medicale, în special a celor spitalicești
- supravegherea și controlul riscurilor ocupaționale biologice la personalul medical și profilaxia postexpunere

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

Strategia Națională de Sănătate

OS 3.1. Creșterea eficacității și rolului promovării sănătății în reducerea poverii bolii în populație în domeniile prioritare

Intervenții pentru un stil de viață sănătos: organizarea și desfășurarea campaniilor IEC destinate celebrării anuale a Campaniei “Salvează vieți – Igiena mâinilor”, parte integrantă din **Programul Național de Evaluare și Promovare a Sănătății și Educație pentru Sănătate** INSP, CNEPSS <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/igiena-mainilor/>

•ORDIN MS nr. 1101 din 7 octombrie 2016

privind aprobarea Normelor de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor asociate asistenței medicale

•Implementarea politicilor se face prin **Programul Național de Supraveghere și limitare a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale și a Rezistenței Microbiene**, precum și de **monitorizare a utilizării antibioticelor**, care are o serie de intervenții, în conformitate cu prevederile Ordinului M.S. în vigoare.

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIEȚI: Igiena Mâinilor

În fiecare unitate medicală este implementat un Program de **Prevenire și Control al Infecțiilor (PCI)**, variabil în funcție de necesități, cu următoarele componente generale:

- Supravegherea patologiei infecțioase nosocomiale;
- Depistarea și managementul izbucnirilor epidemice;
- Monitorizarea și controlul antibioterapiei;
- Dezvoltarea și implementarea unor programe de reducere a riscului pentru IAAM;
- Monitorizarea mediului de spital în privința igienei și a eventualelor riscuri infecțioase implicate de deșeurile medicale sau construcția clădirii (cu asigurarea circuitelor funcționale și a cerințelor legale proprii fiecărui departament);
- Sterilizarea și decontaminarea instrumentarului/materialelor sanitare;
- Educația pacienților și a personalului medical;
- Programe de sănătate ocupațională, adresate personalului, ce vizează profilaxia postexpunere la diferiți agenți patogeni, profilaxia transmiterii aerogene și managementul cadrelor medicale infectate.

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019
#HandHygiene

SALVEAZĂ VIETȚI: Igiena Mâinilor

Linkuri utile

savelives@who.int

www.who.int

www.insp.gov.ro

<http://mainicurateinspitale.ro/>

<http://www.ms.ro/antibiotice/>

Contact – pentru transmitere propuneri și raportări 2019

seps.timisoara@insp.gov.ro

Documentare, selecție documente disponibile în format electronic, traducere și adaptare, redactare și promovare: INSP-EPS-CRSPT

ÎNGRIJIREA CURATĂ PENTRU TOȚI
ESTE ÎN MÂINILE VOASTRE

5 mai 2019

#HandHygiene

